

Mátyási József és „Kalászkaparék“-ja. (II.)

Tehát népies nyelve miatt nem akarják elhinni az etnográfiai hűségű *Gulyásnóta*-ról azt, hogy MÁTYÁSI a szerzője. Ezért, hogy MÁTYÁSI szerzőségét még inkább megvédelmezzem, itt közlök a *Kalászkaparék*-ból egy másik kiadatlan versét, mely művészetben, költőiségben nem éri utól a *Gulyásnóta*-t, de etnográfiai hűséggel rajzolt típusai ugyancsak mutatják azt, hogy mester volt MÁTYÁSI az Alföld régi, immár eltűnt vagy megváltozott népi alakjainak jellemző leírásában. Műfajttörténeti szempontból is érdekes ez a költemény: kései képviselője azoknak a hegedősök csapszéki, lakzibeli énekeinek, melyekből legjobban ismeretes a *Mivesek Lakodalma*. Ennek a most következő *Farsangfarki Tanítás*-nak élősóra szabott előadásmódja, a versnek borközi társaságnak szánt volta, a tárgyúl vett alakoknak vaskos humorral való kicsúfolása, a csúfolódó hangért való mentegetőzés (hogy csak a „rosszá“-ra szól), a szakaszok közben italadásra való fölszólítás — mindezek ama régesrégii műfajnak jellemvonásai.

FARSANGFARKI TANÍTÁS.

E' léssen a' Letzke:
Akar zsidó, akar Görög,
Akar Czigány — mind egy Ördög
t. i.: a' Roszsza.
(1813. előtt.)

Régen tsak képzelésével
Szült egy tsudát az Elme;
Le festem három igével,
Millyen volt ő kegyelme:
Oroszlán fő — Ketske derék —
Sárkány fark — 's ez a' keverék
Mondata *Kimérának*.

A szerentsés hajdaniak
Effelét tsak meséltek,
De ti szegény mostaniak!
Valóságot szemléltetek;

Mert Isten, ember nevében,
Bárány és farkas bőrében
Sok tsuda tsal, vagy ijeszt.

Ki győzne nyakra valónak
Elég kótzot szerzeni?
Ha minden rendü tsalónak
Ma kellene függeni, —
Ne számláljuk hát a' sokát
's A' gyapjas farkas sz.. okát
Hadd kutassa nagyobb bölts.

Elég, hogy a' Magyarságnak
Van egy hármás Tsudája,
Neveztetik Tsalfaságnak,
's Imhol annak formája:
Hátúl *Görög* — *Zsidó* elől —
Közepén *Czigány* — 's e' felől
Mondatik a' Letzkébenn:

Hogy Zsidót, Czigányt, Görögöt,
Ámbár három a' neve,
Ollybá tarts mint egy ördögöt,
Mind — azon rossz fa reve;
Szarka-Varjú-hordta szemét,
Jótól üres, mint a' szemét
El hullatott gabona.

Egy aránt álnok mindenik,
Mind eleven tolvaj-zseb;
A' hol mit lehet, el tsenik,
Egygyik kutya, másik eb,
Harmadik eb is kutya is,
Tegnap is, holnap is, ma is,
Egyből se lesz szalonna.

De nem kell ezt tsak mondani,
Mert rágalmazás lenne;
Jobb meg is bizonyítani,
Hogy igasság van benne —
Azért elébb e' tsudának,
Mint a' *Sakter* a' Marhának,
Bontzoljuk fel elejét.

*

*

*

A Zsidóság tsalfaságít
 Szám se tudná fel vetni;
 Alig győzte latorságít
 Isten 's világ büntetni;
 Róla *Zsoltár, Profétzia,*
Krónika, 's a' História
 Rekedésig panaszol.

Hamisságát el kezdette
 Még a Paraditsomban,
 's Úzi most is, mint követte
 Az ó Testamentomban,
 Azért is, a' ki alkotta,
 Az Elsőről ezt vallotta:
 Bánom hogy teremtettem!

'S Ó Világ Zsidó népének
 Vízbe kelletett fúlni,
 Mint az eb első kölykének,
 Mert nem alkart javúlni;
 Magnak ugyan egy maradtott,
 De jobb fajta nem támadott
 Annak ágyékából is. (1. Mos. 6. 7. R.)

Egyiptomi fogságában
 A föld zsírját ki szopta;
 Onnét el illantásában.
 A' nép kintsét el lopta —
 Résen légy Magyar fiúl és szem!
 Hogy utóbb a' szakállas Nem
 Veled is úgy ne bánjon.

Jerusalém vívásában
 Sok aranyat el nyeltek;
 Melyért az ostromlók akkor
 Három ezret fél szeltek;
 Vélvén hogy nagygya kitsinnye,
 Mint maggal a' sárga dinnye,
 Tellyes arany tojással.

Neki szokván a' pusztába
 Ingyen *Mammát* evésnek, (2. Mos. 16. 17. R.)
 's Dolog nélkül a' szájába
 Síft madár repülésnek; (4. Mos. 11. 18. 's a t.)
 Munka helyett Arendával,
 Mellyet fizet más kárával,
 Zsivázkodik máig is.

Bérlett Szimoniájában¹⁵
 Kértt pénzen tölt élestárt,
 Vagy orgazdai boltjában
 Más gyapjából üt vásárt;
 Vagy szemfényvesztő kártyákkal,
 's Ördög gondolta kotzkákkal
 Tsalfa nyereséget üz.

Urat magának jobbágyit
 Bünig igért Summákkal;
 Gazdagot hitelre lágyit
 Éktelen Úzsorákkal:
 's Igy formál a' Magyarokból,
 Mint már tapasztaljuk, sokból,
 Szakállatlan. Zsidókat.

Ha jó szerivel meg éjti
 A fülig adósodást,
 Az öszve tsalt pénzt el rejti,
 Hirdetvén koldúsodást;
 Akkor osztán pántlikákkal,
 Csérép papákkal, kovákkal,
 's kinek mi jut, elégszik.

Éltében gazdagot játszik,
 Kávét Czukrot adogál;
 A' való holtakor látszik,
 's Ha a' kérés¹⁶ járdogál,
 Könnyen úgy felel özvegve,
 Hogy, a' mi van, az ő jegye,¹⁷
 Fizessen a' nagy harang.

Midőn újságot kérdenek
 A' Zsidótól valakik,
 Azt mondja: Hálá Istennek
 A' marha szépen döglük —
 Nézd a' bérért kárnaak örül;

¹⁵ Arról a' *Simon Mágusról*, a' ki hajdan az apostoloktól pénzen próbált Tsudákat tevő tehetséget vásárlani, *Simoniának* mondatik a' szent dolgoknak áron el adása. A' Társaságban a' Szabadság és Közönséges Hivatalok Szent Dolgok; de ma már azokat meg váltó *Simonoknak* alkujokra ritkán felelődik az, a' mi ama Lélek-kupetznek, hogy: *A' te pénzed veled együtt veszszén el!* (Tsel. 8: 18. 19. 20.)

¹⁶ T. i. a kölcsönt visszakerő hitelező. Kiad.

¹⁷ Hozománya, vágyona. Kiad.

Tselédekkel dohánykáért
 Gazdáktól szénát lopat;
 Vén banyákkal pálinkáért
 Tojást, vaját el dugat,
 Vagy dézmáltatja sorára,
 Lúd májjaik hizlalására
 A kukonitzás zsákokot.

Pusztában lótt fut mint Sátán,
 Csikóst Gulyást hiteget;
 Hogy bőrt hurtzolhasson hátán,
 Ajándékot hinteget;
 A' kit lehet el tolvajit,
 's Hol a' mód jó kotzkát hajit,
 Lop és zsebel maga is.

Ha a' birka kettőst ellik,
 Mond: *Hjános!* egygyel számits --
 Ha a' zsákmány úgy nem tellik,
 Így szól: Tsak azzal ámits,
 Hogy Kos szüzen felejtette
 Vagy fiját a' vad meg ette --
 Nesze jó borna-való!

Hollandus Zsidók elegen
 Hertzegi kintsel birnak;
 Még is röllok az idegen
 Pennák tsúf betűt irnak:
 Hogy a' zsebek hasadékát
 Értik, sőt nem tsak Portékát
 Csennek, hanem embert is.

A' Zsidók képe bak forma,
 Nyelvben simts ékességek;
 Mint orr alá reszelt torma,
 Mejjet fojt bűdösségek;
 Köztök rüh, sömör, bél-pokol,
 's Tetvek táborá rostokol,
 Vakarodzás életek.

Találkoznak nősténnyébe
 Rendes Lányok, Menyetskék;
 Hogy jutnak azok kedvébe
 E' dögbúzú kanketskék?
 Kár ezeket nem használni,
 'S szép Magyarékká nem válni
 Csak egy kereszteléssel!

Szokásaik babonások,
 Jobbakat be sem vesznek;
 Más néppel társalkodások
 Nints, és nem isznak esznek;
 Süssék is meg kóserjeket,
 Csak követvén törvényeket,
 A' Szalomnát ne bántsák!

Olykor Mósestől el álnak,
 's Lesznek keresztyénekké,
 De mi haszna ha nem válnak
 Azzal emberibbekké?
 Farkas is el hámnnya szórét,
 Kígyó le vetkezi bőrét,
 Még is marad a' mi volt.

Mikor egyszer a' Szakállal
 A' betsületjek ki telt,
 Reménylik hogy kopasz állal
 Szerezhetnek újj hitelt:
 De nem változik szőrökkel
 Szívek, mint a' nyirt üstökkel
 Hajdan Sámson ereje. (Bir. 16. R.)

Ezért köz Magyar példában:
 Az uzsorázó fősvényt,
 És azt a' ki alkujában
 Követ tsavargós ösvényt,
 Ugy szintén a' rossz fizetőt,
 Motskos nyereség kengetőt,
 Tsúfolgatják Zsidónak.

En pedig a' számát törlöm
 E' rú matériától;
 Mert már magam is tsömörlöm
 Tsudánk bontzolásától;
 's Tovább nem is győzöm vinni,
 Ha tsak bort nem adnak inni,
 's A' szoba nem szellőzik.

* * *

Emberül szokták danolni
 Magyar mulattságokba,
 Hogy bort kelletik lotsolni
 Rekedező torokba;

Egészszen meg könnyebbedtem,
Friss lélekkel telyesedtem,
's Pengnek gégém húrjai:

Jer vigyorítsd hát *Tzigányság!*
Böjttől fehér fogadat;
Gyönyörű barna mák virág!
Te fitítsd már magadat;
Hadd lássák a' Magyar szemek,
Hogy tagja, még pedig remek,
Légy Honnyok Tsudájának.

Ugyan vald még hol termettél?
's Ide mi Lidértz hozott?
Természetnek mit vétettél?
Hogy úgy pofon kormozott —
Ember forma eleven szén!
Hogy estünk oly távol Te, 's Én?
Mint a' szurok a' mésztől.

Talán az Első, pokolból
A' kéményenn mászott fel,
's A' rá kenődött koromból
Lett e' Nemzettséges Jel?
Oh nem — most ötlük eszembe,
A' mit még kis pendelembé
Tzigány hadrol hallottam.

Lucifer a' sánta fiát
Kovátsnak tanítatta,
Ki mesteri tudományát
Oly Remekkel mutatta,
Hogy vás sz...ból embert koholt,
De mivel élet hijja volt,
S ... én be bújt Léleknek.

Akárhogy van, a' barnaság
Csekély hiba magában,
Csak ne lappangna furtsaság
Álnok lelke tokjában;
Hogy hát kerülhessék törét,
Talán Természet a' bőrét
Szénnel azért bélyegzi.

Egy nagy kígyó neme terem,
Eszik embert 's barmokat;
De hogy az az élő verem
Elne-nyellhessen sokat,

Tsöngő teremtetett farkán,
Melynek hallására sarkán
Pereghet minden állat.

Igy hát a' sors véghez menni
Enged ugyan ártalmat,
De egyszersmind akart tenni
Gonosz ellen oltalmat —
Ugyan azért a' ki Jegyes
Ámbár tettetésből kegyes,
El távoztatni való.¹⁸

Ifjantan Czigány termete
Zsidóénál díszesebb,
Mert, ha' telik, viselete
Nyalkább és legényesebb:

— — — — —
— — — — —
— — — — —

Barom erő szorult bele,
Mellyet ha ki nem hihet,
Ejtsen úgy egy tréfát vele,
Hogy: övé, a' mit váhet!
Majd annyit köt szénájából,
Vagy a' fűtő szalmájából,
Hogy sirva néz utána.

Nem kell ötet fának fűnek
Lévével orvoslani,
's A' finnyás káka bélűnek
Azért szokás mondani:
Egyél össze trütsköt bogárt,
Pokol bélnek nyers hus sem árt,
Mint, a' Czigány gyomrának.

Nála különben nem tűri
Farkas is a' koplalást;
De ravaszabban se tsűri
Tsavargatja a' tsalást;
Van esze meg kell vallani,
's Azt jóra is fordítani
Tudná, de nem akarja.

¹⁸ Régi példa mondások: *Quem natura notavit fuge!* A' kit a' Természet meg bélyegzett, azt kerüld — *Hic niger est, hunc tu Romane caveto!* Római! őrizkedj tőle, mert fekete, tudniillik a' lelke. A' régiek a' fekete madarat, setétes nappalt, bal jövendőlo jeleknek tartották némelly környülállásokban. Mais a' soha senkitől sem láttatott ördög, mint gonosz, fekete színűnek képzeltek.

A' Tzigányt polgárrá tenni
 Fejedelmek próbálták,
 Semmire se tudtak menni
 Bár a' pénzt se sajnálták;
 A' mi kormos tsak nem meszes,
 Bohóbol se válik eszes,
 Ha mozsárban töröd is.

Mint a' *Purgatorium*tol
 Az ebül élt meg haló:
 Ugy fél az *Urbarium*tol
 Az a' semmire való;
 Hegyről, völgyből, el kergetik,
 Lakossá még se tehetik,
 Mert szántani kellene.

Inkább mint sem kaszáll, kapáll,
 Vagy katonának menne,
 Rosdás vasakból kalapáll,
 De nints köszönet benne —
 's A' miatt hogy oly gaz míves:
 A' mi módatlan, 's nem szíves,
 Mondjuk Tzigány munkának.

Tisztességes mesterségnek
 Kintsért sem adná magát,
 Mert azon kötelességnek
 Erzi eb orra szagát,
 Ki vévén *Erdély* Országot,
 Hol tsak ugyan Hóhérságot
 Tzigány szokott viselni.

Másként néki tsak tzimballom
 Vagy Hegedű műszere;
 's Klét nyereség-fogó gyalom:
 A' Kupetzség, Ló-tsere;
 Amazokkal mint munkákkal,
 Emezekkel mint varsákkal,
 Élősködik zshiványúl.

Ha pedig nem telyesedik
 Így kapzsi kivánsága,
 Ló lopásra vetemedik,
 Van ahhoz bátorsága;
 Szerentse hogy a' Marhának
 Szarva nő, mert a' Gulyának
 Félelemből békét hágy.

Ha tolláról a' madarat,
 Vagy az ebet szőréről,
 Nagy fülléről a' szamarat,
 Embert a' beszédéről,
 A' ki lát 's hall, meg nem tudná:
 Tzigány bizony el hazudná
 Nevét, nyelvét, nemzetét.

Ugy is szeret páváskodni
 Urakról vont rongyokba,
 Vörösben vágy koldúskodni,
 Bár fót hátán fótokba,
 's mint bársony nyereg számaron,
 Ugy ez ahhoz illő páron
 Rí a' tziifra szegénység.

Szukája közt sok szép vagyon,
 Ámbár több része salak;
 Nem vereti magát agyon
 Tréfaért a' gyöngyalak;
 De bezzeg a' Historia
 Nem is írt pro memoria
 Czigány Lukrétziát fel.

— — — — —
 — — — — —
 — — — — —
 — — — — —
 — — — — —
 — — — — —
 — — — — —

Tzigánynak az a' Vallása,
 A' kik között lakozik;
 De sehol kutya szokása
 Jámborrá nem változik;
 Ábécében is járatlan,
 Azt se tudja hány Isten van,
 A' Koplaló temploma.

Építés dologba' kerül.
 Azért házra ritka vágy;
 Inkább napon hasmánt terül,
 Mikor a' gyep meleg ágy;
 Télen vagy hangos sátorba,
 Vagy, mint az ürge, föld lyukba,
 Faluk alatt kuntsorog.

Ha meg éhül, fa levelet
 Vagy kórót töm pipába,
 's Szipákolván nyálat nyelet
 Morgolódo gyomrába;
 Mikor bőre dudorodik,
 Purdék közzé kutzorodik,
 Vagy gyepen hány kereket.

Éjjel fankasként jár lopni
 Tyúkok, lúdak ólara;
 Nappal talpa szokott kopni
 Konyhák kutatására;
 Serpenyőt, bográtsot fótoz,
 Fitzamodott lábast drótoz,
 Étel maradékokért.

Egy helyt meszelőt, borostát,
 Káposztán el adogat;
 Másútt likadt szitát, rostát,
 Avasért be varrogat;
 's Tsak a' gömböztzte meg teljen,
 Hogy belé hónap mit nyeljen,
 Azzal ma nem törődik.

Mászzor majd gatya madzagért
 Az annyoktól lisztet kér;
 Vagy jó szerentse mondásért
 Vén kantzáktól ruhát nyér;
 Itt jövendöléssel bámit,
 Amott pénz ásással ámit,
 Holmi balgatagokat.

Igy hát a' Czigánt prédára
 Szoritja korhelysége;
 's A' Mi Atyánk mondására
 Minden nap van szüksége;
 Mert ingyen nem adnak ételt,
 Ő pedig a' dolog tételt
 Bűnnél inkább kerüli.

Ezért a' ki kunyoráló —
 Vagy élődik tsenével —
 Hazug szót hittel próbáló —
 's Pajkoskodik nyelvével —
 A'ki korhely, a' ki szegény,
 Még is nyalkakodó Legény —
 Fejér Tzigány tsáf-neve.

Adjunk tsak venyige leveit,
 Hadd öblittsem meg számat;
 Majd a' Halgató még nevet,
 Ha kezdem újj nótámat —
 Tzigánynak hát ezzel vége,
 Hogy mind neve, nemzettsége
 Veszett volna *Nagy-Idán!*

* * *

A' *Má—tzi—du—niá—iák*
 Lesznek már a' köpútba;
Démétér Gázda, 's *Gyürgy* Diák
 Mondják a' belső bútba:
 Ürdüg vigye! nem jul vágyon
 Az a' féne Magyar nágyon
 Tsufulja minket ágyon.

Míg a' *Török*nek nem hódolt,
 Kinek jármában hörög,
 Egy vitéz 's tanult nemzet volt
 Világ hátán a' *Görög*;
 Meg mutatta sok próbában,
 Kivált Trója vívásában,
 's Hét Bóltsei nagy Tanúk.

Az elme nálok született,
 Hazájok volt Bóltsoje;
 Bábától ott feresztetett
 A' Verselők elsője;
 A' széles föld oda jára
 Mint tudomány vásárjára,
 Pallérozás kedvéért.

Virágzó régi Rómában
 Tudósnak se tartatott,¹⁹
 Ki Fő Rend társaságában
 Görögül nem szólhatott;
 Lány szívét is inkább nyerte,
 Ki beszédébe keverte
 Az *alphát* és *omegát*.

¹⁹ Ama vers szerént:

*Qui non Graeca simul junxit documenta Latinis,
 Non potuit docti nomen habere viri.*

Mint ma nálunk több helyben van
 Földimél az Idegen:
 Ugy volt a' Görög is hajdan
 Új szita minden szegen;
 Mivnek is jobb lett kellete,
 Ha rá metzve szemléltete
Athéne vagy *Korintus*.

De áll-ortzás erköltsében
 Akkor is volt sok hiba;
 Olvassuk Irók könyvében
 's Példa mondásaiba:
 Embertelen *Kumainak*²⁰
 A' Hazugot *Krétainak*,²¹
 Gúnyolódva nevezték.

A' *Kiliksz* rablással élő,²²
 Tengeri tolvaj vala;
 A *Kréta* nép henyélő;
Kappadoksz rútul tsala;
 Azért talállós mesében
 Kérdetett, hogy Ábécében
 Melyik betű legrosszabb?²³

Mely tsalárdul rá szedetett
 Trója vár fa-lovokkal;
 Szent alkotmányúl vétetett,
 Bár tömve volt latrokkal;
 Azért *Máro* így Menydőrog:
 Hogy veszedelmes a' Görög
 Minkor ajándékoz is.²⁴

²⁰ *Homerus* Görög Verselő, meg vakulása után *Kúma* városába men-
 vén, 's örömmel fogadtatását szöbol tapasztalván, kérte a' néptől, hogy
 ötöt közönségesből tartanak, mellyet midőn nem ajánlottak, azzal átkozta
 meg a' várost, hogy soha belőle versíró ne származhasson. Nemis
 tsuda hogy ottan nem nyert, mivel *Ásiában Kúmai* annyit tett mint Go-
 romba, Ostoba, Embertelen. Tsudák tsudája, hogy Magyar Verselő te-
 remhet.

²¹ *Κριτες αι ψευδαι, κακα θηρια, γαστερες αγραι*. Ezen Görög vers
 magyarul ezt teszi: A' Krétaiak mindenkor hazugok, rossz állatok, és he-
 nyélő hasak. Tit. 1:12.

²² *Itque Cilix justā non jam Pyrata, Carinā*. Lucanus.

²³ *Καππαδοκες, κριτες, κιλικες, τρια κακια κακια*: az az: A' Kap-
 padotziaiak, Krétaiak, Kilikszek, legrosszabb három K betűn kezdődő nevek.

²⁴ *Timeo Danaos et dona ferentes!* Virg. Aeneid. L. II.

Ma pedig a régi tűznek
 Szikrája sints ereken,
 Kofás kereskedést üznek,
 Se kard, se toll kezekben
 Nem illik, és rövid szóval
 Mondhatni, hogy a' Zsidóval
 Csak egy híron pendülnek.

Rőfönn a' Posztót meg húzzák;
 A vásznat mettzik fére;
 A fizetőt még is nyúzzák,
 's Ha nem telik fillére,
 Attól is vesznek uzsorát,
 Szekerét, buzáját, borát
 Véle köteleztetik.

A' Görög egy fél krajtzárért
 Átkozza magát agyon;
 Esküszik hogy azon árért
 Melyben magának vagyon,
 Mérté néked portékáját,
 Fertőztetvén tsalfa száját
 Látható hazugsággal.

Mint Farkas az odvas fából
 Leselkedik Bárányra:
 Ugy ólákodik Boltjából
 Adakozó Leányra;
 's Gyakran trágár beszédével,
 Ajándék tsetse betsével,
 Jó személyt is el bujít.

Addig addig ketsegteti,
 Míg szerettet magába;
 's Ha egyszer bé rekesztheti
 A hátúsó bútjába,

— — — — —
 — — — — —
 — — — — —

Magyar nyelvét töri rontja;
 Lovát ökrét ki tserzi;
 Szavát ízibe fel bontja,
 's Azzal a' sok pört szerzi,²⁵

²⁵ Már a' régi Rómaiaknál példamondás volt: Graeca fides; azaz: E'tsak Görög fogadás, vagy Esküvés.

Egyébki minémúsége,
Kalmár 's Kupetz lelkúsége,
Zsidókban már, festve van.

De Görög Nemzet Szépei
Hirdettettek könyvekben,
Imádtatnak mint Menyei
Lakók régi versekben;
Ma is válik helyel helyel
Közöttök olyan, a' mellyel
El tsúsz az olajos bab.

Egy balfaszság jut eszembe,
Ki mondom, ha gondoltam,
Kőrösön gyermekségembe
Mikor Tanuló voltam,
Úgy hallottam, hogy Görögnek
Hívták, 's azzal egy ördögnek,
A Kalmárkodó Magyarat —

E' szerént a' Három Tsaló
Rendre le rajzoltatott;
's E' nem is szóllás, mert való,
És meg bizonyítottatott:
Hogy a' Zsidó, Tzigány, Görög,
Bár más más hangon nyöszörög,
Ha több név is — Egy állat.

*
*
*

Savanyúk ez ész gyümölsök,
De rólla mit tehetünk?
Míg meg nem jobbúl erkölsök,
Máskép nem beszélhetünk,
Mint tanít a' látás, hallás —²⁶
Addig hát ez a' Javallás:
Jók ne vegyék magokra!

E' métely még is azomba,
Falukonn, városokonn
Úgy tenyészik mint a' gomba
A putzok túrásokonn;
Ámbár szennye a' nemzetnek,
's Hív Lakosok terheltetnek
Mind vele, mind helyette.

²⁶ *Denominatio fit a potiori*: A' Többségből tétetik az ítélet.

Ha én az Országnak volnék,
 Másképp fognék alkudni,
 Újj gazdaságot gondolnék —
 Kivánnák úgy é tudni?
 De meg is mondom óltsóért,
 Ha tudmillik ily bölts szóért
 Egy pohár bor adatik.

Én biz el kótya vetyélném
 Az *Anglusok*knak őket,
 Sterlिंगtől jól meg herélném
 Azon Lélek szedőket;
 Majd kazaloznák Gályákra,
 's Szállítanak Indiákra
 Egy üres újj szigetbe.

Kérdés: Mit tévők lennének
 Ott azok egy nakásban?
 Felelet: vetekednének
 Egymással a' tsalásban —
 Ott sok Prokátor el élne
 De Bíróvá lenni félne
 Tán maga *Belzebúb* is.

Semmi Reménység Fokának
 Neveznék szigetjeket,
 Mert a' mondatik *Sohának*,
 Mikor természeteket
 Változtatnák — előbb' a' sas
 Galambot költ, 's léssen hasas
 Nösténytől a' kan állat.

Ottan Boltnak és Kortsmának
 Épülne minden kő, sár;
 Egyébb munkák nem folynának,
 Tsak Egy örökös vásár;
 Kis Karátsonkor újulna,
 Nagy után öt nappal mulna, —
 Eddig vagymak az Igék!

(Folytatjuk.)

Mészöly Gedeon.